

FI lausuntopyyntö VV

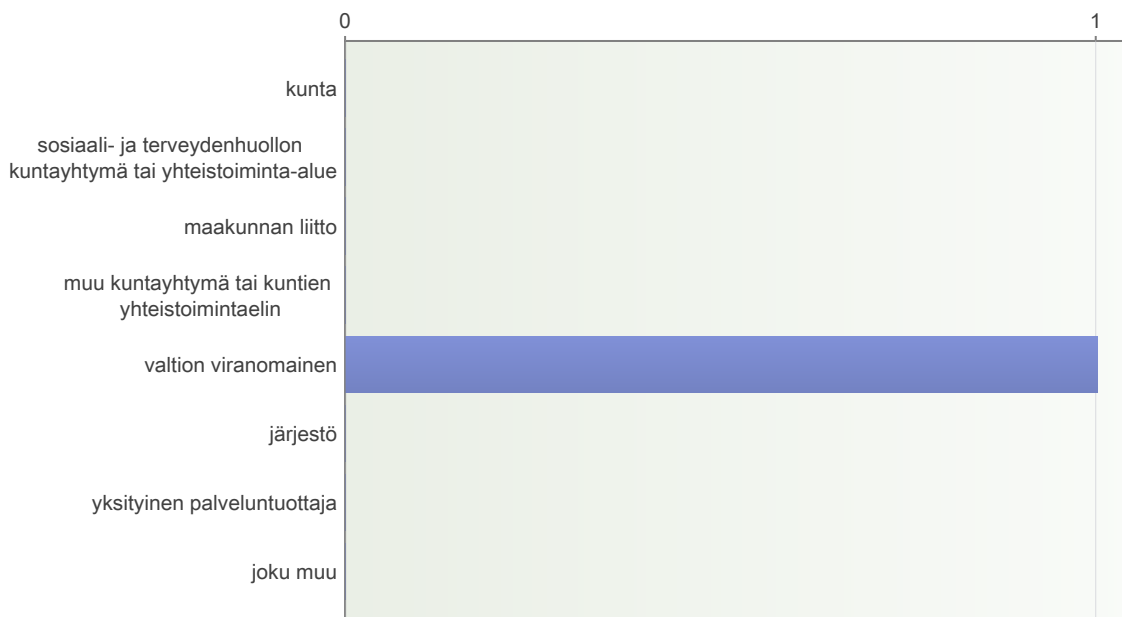
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Varsinais-Suomen TE-toimisto	Timo Metsä-Tokila	timo.metsa-tokila@ely-keskus.fi, puh. 0407502442	10.3.2017	Varsinais-Suomen ELY-keskuksen johtoryhmä

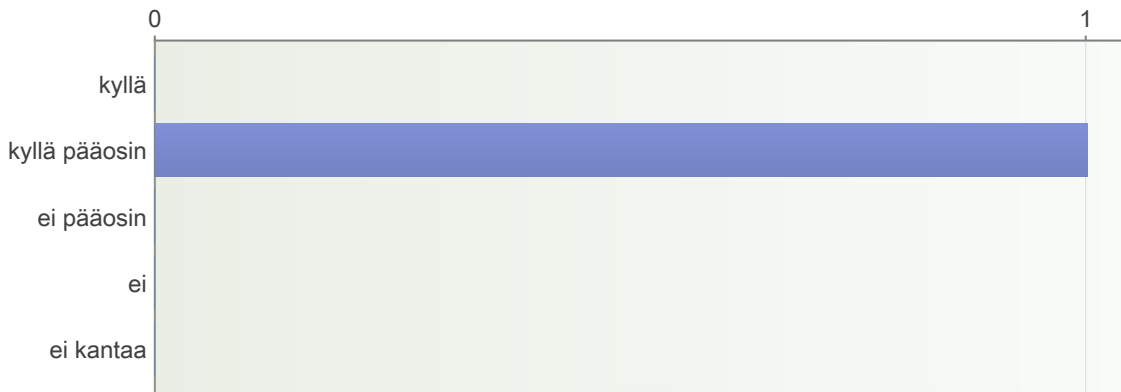
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

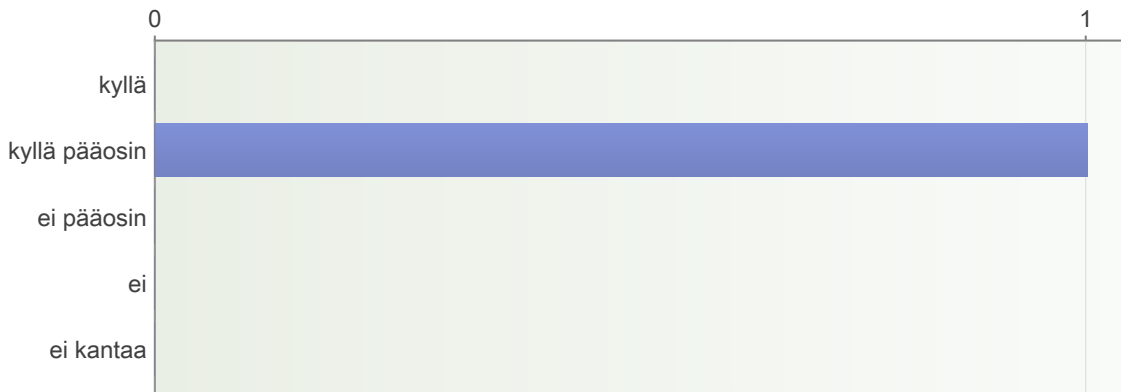
Vastaajien määrä: 1

- Jotta väestön terveys- ja hyvinvointieroja voidaan kaventaa, tällä uudistuksella on pidettävä huolta seuraavista asioista. Asiakkaille on pystyttävä antamaan riittävästi tietoa, jotta he aidosti osaavat valita sellaisen hoitoväylän, että se heidän tilannettaan auttaa tai parantaa. On myös pidettävä huolta, että kaikilla kansalaisilla edellytykset saada tietoa palveluista ja siihen liittyvistä mahdollisuuksista. Toiseksi on pidettävä huolta, että palveluiden tarjontaa on riittävästi. Tämä takaa sen, että eri palveluja on, mutta myös se pitää hintatason sellaisena, ettei kustannukset nouse kohtuuttomasti. Kustannusten nousun hillitseminen onkin erityisen keskeinen asia uudistuksessa. Kolmanneksi sosiaali- ja terveystalvija on pystyttävä monitoroimaan riittävän usein, että niiden laatu on sitä mitä sen halutaan olevan. Neljänneksi sosiaali- ja terveystalvija tukevat tietojärjestelmät tulee olla kokomaan kattavia ja sellaisia, että niiden välityksellä kaikki palveluketjussa olevat tahot saavat riittävän tiedon.

Lakiluonnoksen pohjalta ei voida arvioida, mitä vaikutuksia valinnanvapaudella on eri asiakasryhmien keskuudessa. Esimerkiksi heikossa työmarkkina-asemassa olevien työttömien palvelutarpeet saattavat poiketa huomattavasti työelämässä mukana olevien palvelutarpeista. Esimerkiksi vaikeasti työllistyvien laaja-alaisen, laadukkaan palvelun varmentamisessa on huomioita myös, että nykyisin toimivien monialaisten yhteispalvelujen toimivat osat hyödynnetään jatkossakin. Työelämässä mukana olevien näkökulmasta olisi hyvä, että valinnanvapauden positiiviset aspektit voitaisiin jatkossa toteuttaa myös työterveyshuollossa, joka toistaiseksi on rajattu valinnanvapauden ulkopuolelle.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

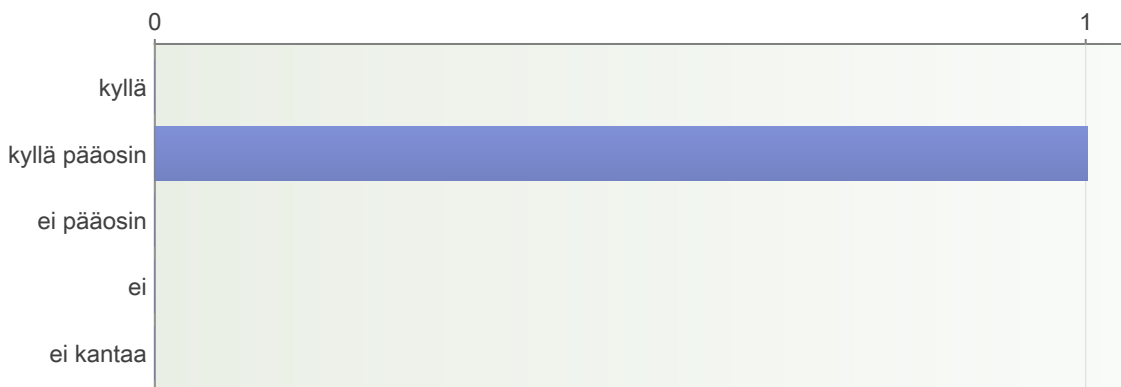
Vastaajien määrä: 1

- Jotta asiakkaan vaikutusmahdollisuudet toteutuvat, on uudistuksesta tiedotettava erittäin laajasti ja kansalaisen näkökulmasta ymmärrettävällä tavalla. Tietoa tulee antaa myös palvelun hallinnosta, toteutuksesta ja eri toimijoiden rooleista. Asiakkaille aina ei ole selkeää kuka mitäkin palvelua tarjoaa ja mitä kautta palveluihin mennään.

Käytännössä valinnanvapaus rajautuu asiakkaan mahdollisuuteen valita palveluntuottaja, olennaisimmat, itse palvelun tuottamiseen liittyvät valinnat tehdään vasta tämän jälkeen (palvelun tuottaja, osittain myös viranomainen). Asiakkaan tarkoituksenmukainen ohjaus palveluprosessissa tulee varmentaa riittävällä tasolla. Palveluntuottajan valinnanvapauteen liittyy kuitenkin myös riski, että asiakas valintojensa kautta voi halutessaan peitellä ongelmiaan (esim. ongelmat, jotka haittaavat työelämässä toimimista). Tässäkin suhteessa palvelun tuottajien laadunvalvonnan merkitys korostuu.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

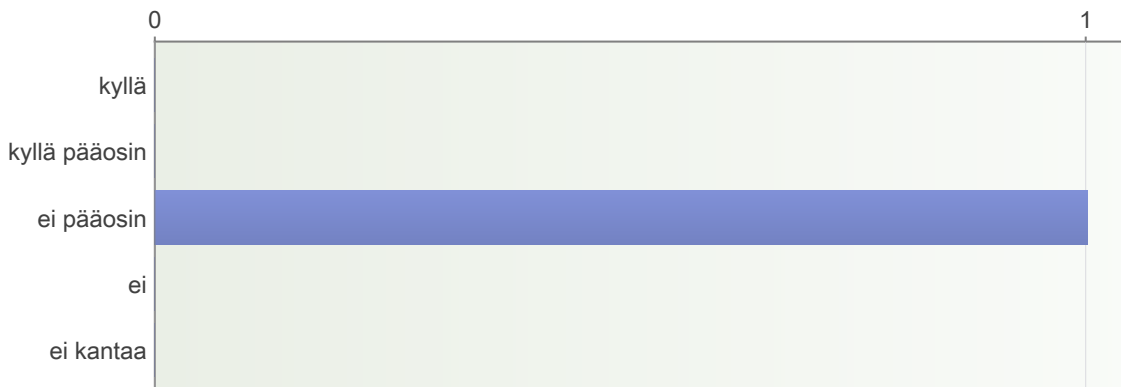
- Jotta asiakas osaa hakeutua omaan tilanteeseen sopivaan palveluun, on hänellä oltava riittävästi tietoa hänen mahdollisuuksista. Lisäksi palvelujen tarjoajia on oltava riittävästi. Tällöin myös pienillä ja keskisuurilla yrityksillä tulee olla mahdollisuus kilpailla suurten monikansallisten toimijoiden rinnalla.

Tältä osin korostuu entisestään, että asiakkaalla on riittävästi tietoa, mikä palvelu miltäkin palvelun tuottajalta vastaa hänen palvelutarvettaan. Asiakas ei voi olla paras asiantuntija siinä, mikä palvelu parhaiten edistää hänen terveydentilaansa, joten on voitava varmistaa, että palveluohjaus palveluntuottajien välillä toimii. Joidenkin asiakkaiden osalta sosiaali- ja terveyspalvelujen tarkoituksenmukainen hyödyntäminen edellyttää välillä myös hieman (joskus enemmänkin) ”eteenpäin tuuppimista”. Nykyisellään tämä sisältyy viranomaisrooliin, joten sen toimivuus jatkossakin on huomioitava. Lakiluonnoksessa on syrjäytymisvaarassa olevien osalta huomioitu maakunnan velvollisuus ohjaukseen. Tältä osin on huomioitava, että syrjäytyminen työmarkkinoilta tapahtuu usein jo ennen kuin asiakkaan syrjäytyminen todetaan riittävässä määrin sosiaalisin ja/tai terveydellisin perustein. Jotenkin olisi huolehdittava siitä, että asiakasohjaus palveluihin tapahtuu riittävän varhaisessa vaiheessa, jotta asiakkaan mahdollisuudet osallistua työelämään säilyvät. Nykyinen rakennetyöttömyystilanne ei salli enää yhtään lisää työmarkkinoilta syrjäytymistä.

Pääsääntöisesti ottaen uudistus kuitenkin saattaa mahdollistaa asiakkaan helpomman hakeutumisen omaan tarpeeseen sopivaan palveluun.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

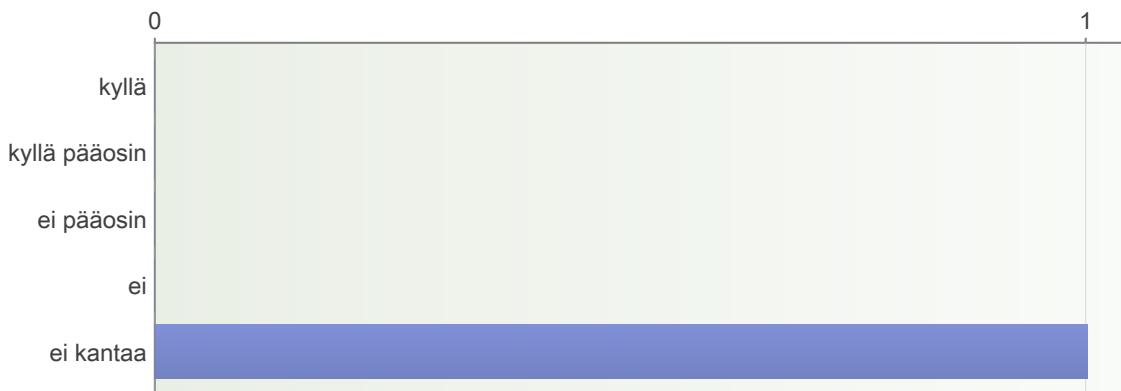
- Palvelutarpeen arviointi ja siinä laadittava palvelumahdollisuuksien kirjo on tässä keskeisessä asemassa. Myös se, että tieto kulkee eri toimijoiden välillä, on keskeistä.

Tiedonkulun merkitystä ei voi ylikorostaa. Uudistuksen myötä on mahdollista rakentaa järjestelmä, jos tiedolla ohjauksen/johtamisen kautta asiakkaan palveluprosessin vastuutahona on palvelutarpeen näkökulmasta aina taho, jolla on ensisijaisesti parhaat mahdollisuudet auttaa asiakasta, muiden vastatessa tukiprosesseista.

Työmarkkinoiden näkökulmasta on tärkeää, että tulevaisuudessa esim. työnvälityksestä vastaavat toimijat voidaan jotenkin integroida mukaan tukiprosesseihin.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

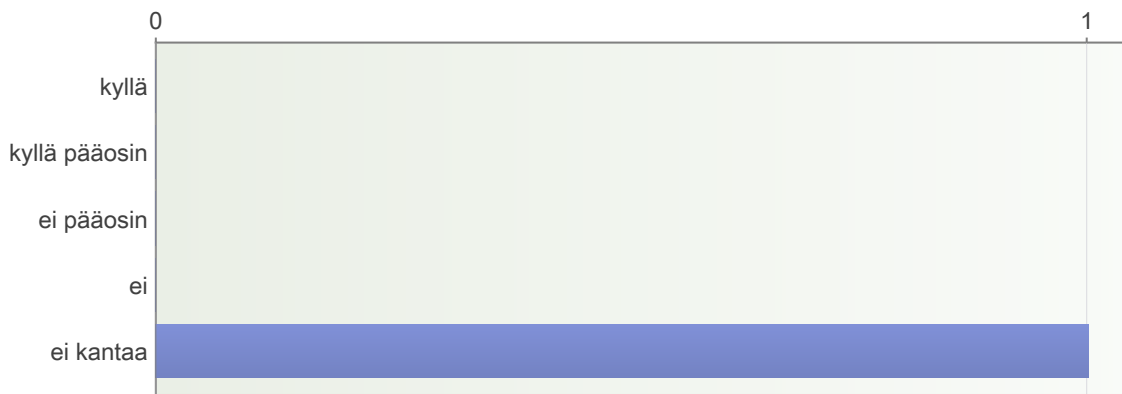

12. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

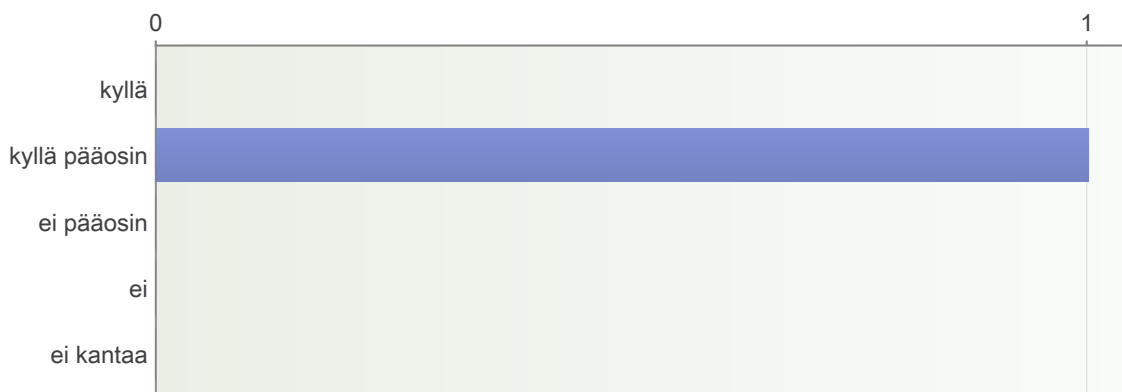

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

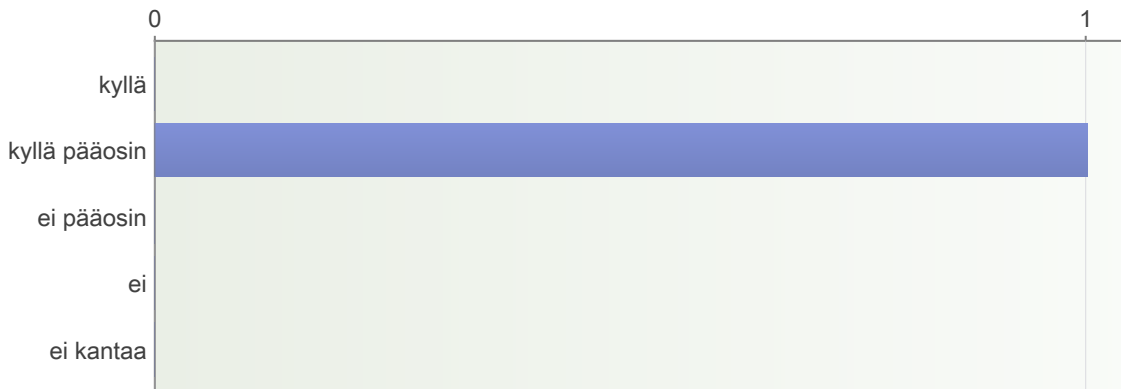
- Se, että uudistus antaa mahdollisuuden myös pienille ja ketterille toimijoille olla palvelujen tuottajina, mahdollistaa parhaimmillaan sen, että uudet palveluinnovaatiot voidaan ottaa nopeasti käyttöön. Usein pienissä yrityksissä nämä innovaatio saadaan vietyä tuotantoon nopeammin kuin suurissa yrityksissä ja julkisissa organisaatioissa. Pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuudet olla mukana tulee siten turvata.

Tämä lakiluonnos ei huomioi pienten palveluja tuottavien yritysten roolia laajemmassa kokonaisuudessa. Tällöin on hankintoja määriteltäessä tärkeää huomioida pienten, yksilöllisiä palveluja tarjoavien suhde kokonaishankintoihin. Tarjouspyyntöjen muotoilu korostuu tässä yhteydessä palvelujen sisältöjen osalta.

Palveluja tuottavien tahojen määrän kasvaessa kilpailutilanteessa, on mahdollisuus myös palvelujen laadun nostamiseen.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

19. Vapaamuotoiset huomiot.

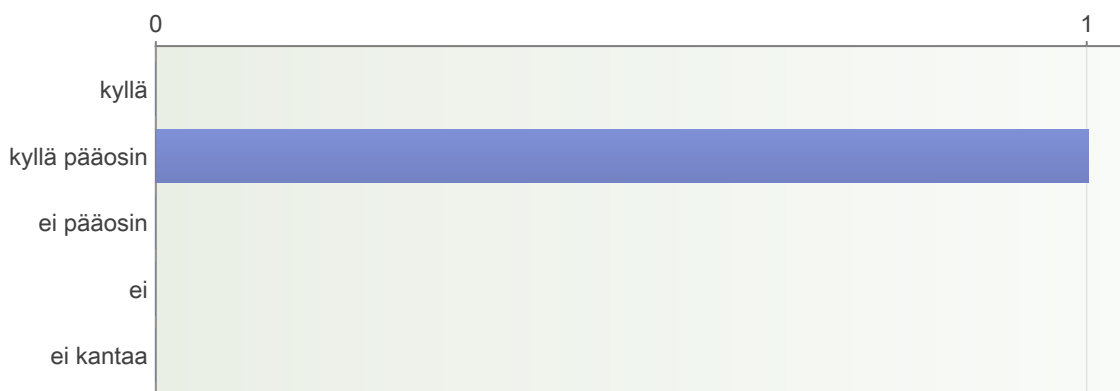
Vastaajien määrä: 1

- Vaikka palvelukuvaukset julkaistaan julkisissa tietoverkoissa, on kansalaisille tarjottava selkokielistä neuvontaa ja toimintamalleja, jotka auttavat valintatilanteissa.

Etenkin siirtymäkautta ajatellen, olisi määriteltävä tarkemmin yhtiötettävä valinnanvapaus suhteessa maakunnan liikelaitokseen.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

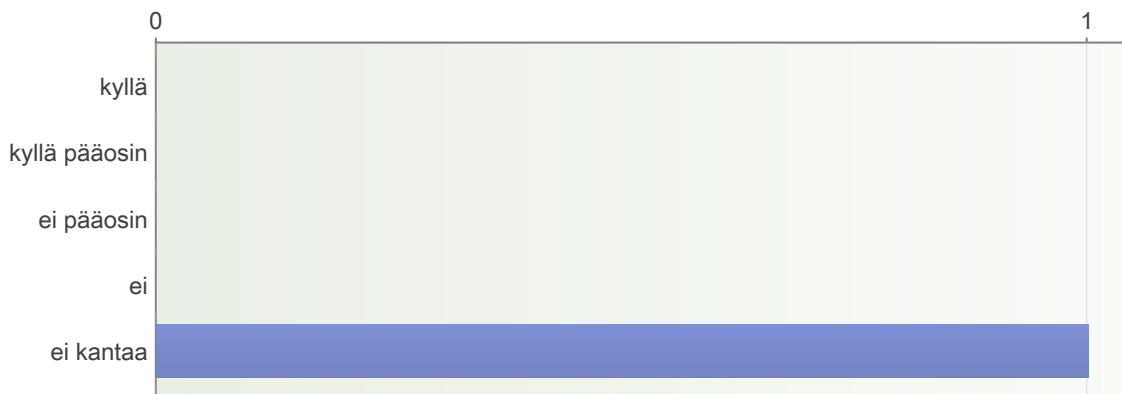
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksusetelin käyttö vaatii kansalaisilta tietyntasoista tietoa ja ymmärrystä tarjolla olevista mahdollisuuksista ja palveluista sekä niiden laadusta.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

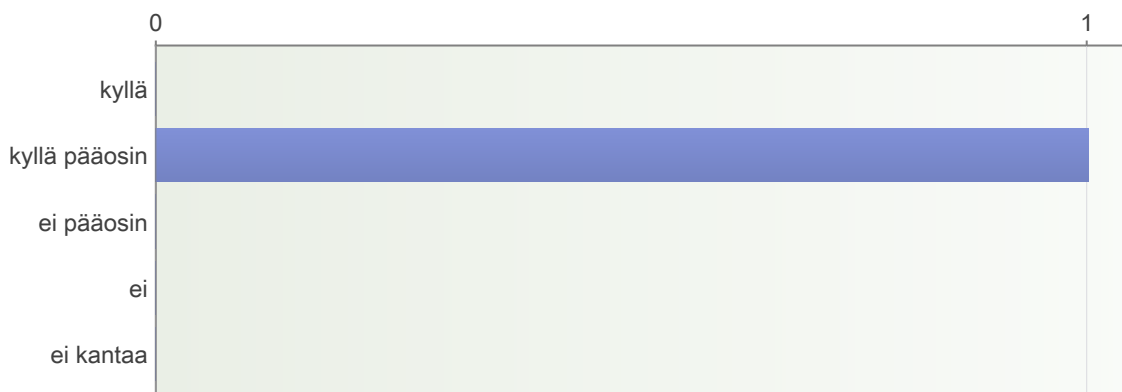

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

25. Vapaamuotoiset huomiot.

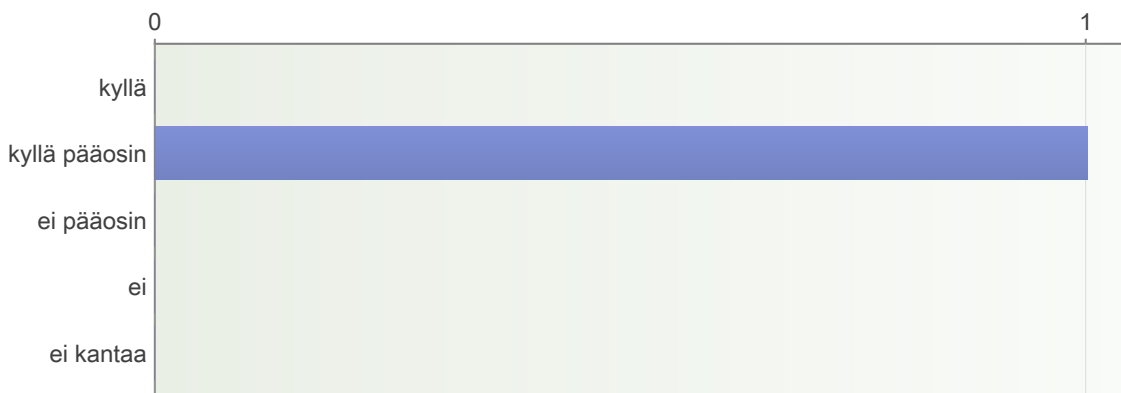
Vastaajien määrä: 1

- Palvelut varmasti toteutuvat varmasti suurissa etelän kasvukeskuksissa, mutta onko kaikki maakunnat riittävän suuria, jotta niihin syntyy kriittisen massa verran kutakin palvelua, on hämärän peitossa. Ylimaakunnallisia palveluja tulee suosia varsinkin erikoistuneiden palveluiden kohdalla.

Lakiluonnoksessa ei ole selkeästi määritelty, mikä on asiakkaan mahdollisuus vaikuttaa palvelun toteutukseen sen jälkeen, kun hän on valinnut palvelun tuottajan.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

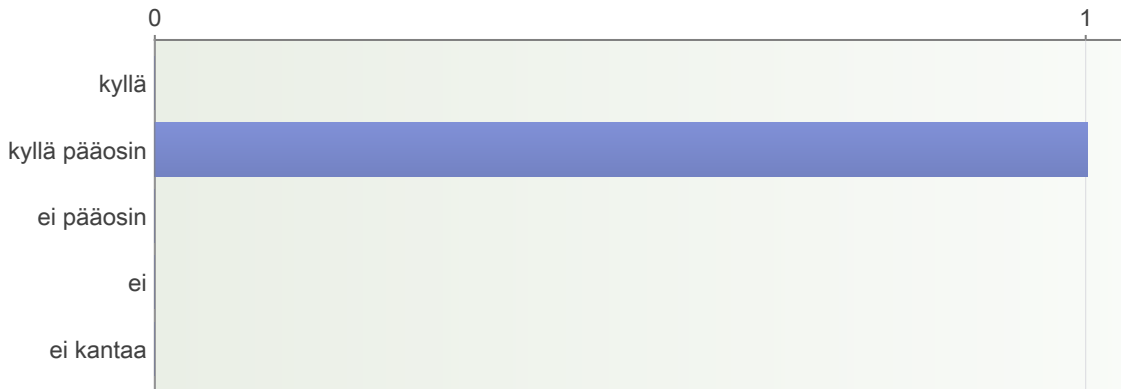
- Säädökset antavat asiakkaalle mahdollisuuden valita ja vaihtaa palvelun toimipistettä. Keskeistä on se, että liikelaitoksen palveluverkosto on riittävä ja matkat toimipisteeseen ei muodostu kohtuuttomaksi. Lisäksi tässä on otettava huomioon se, että palvelut ovat saatavilla molemmilla virallisilla kielillä riittävän lähellä asiakkaita. Jos maakuntien rahoituspohjasta ei pidetä huolta, voi riittävän kattavan toimipisteverkon rakentaminen muodostua käytännössä mahdottomaksi.

Jotta asiakas saa valinnan mahdollisuudesta kaiken hyödyn irti koko valtakunnassa oltava sellainen tietojärjestelmä, että asiakkaan tietoja voidaan käyttää kaikissa toimipisteissä. On myös syytä pohtia onko kaikilla asiakkailla aito kyky ja mahdollisuus valita oman tilanteensa kannalta paras palvelu ja sitä tuottava toimipiste.

Tulevaisuudessa työmarkkinoiden toimivuus edellyttää nykyistäkin joustavampaa liikkuvuutta ja asiakkaiden liikkuvuuteen vaikuttaa merkittävästi palvelujen läheisyys. Yhdenvuodensääntö tai työterveyspalvelujen ulkopuolelle jääminen ei saa vaikuttaa niin, että työpaikan mukana liikkuvan asiakkaan valinnanvapaus olisi jotenkin rajatumpi, kuin muilla.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

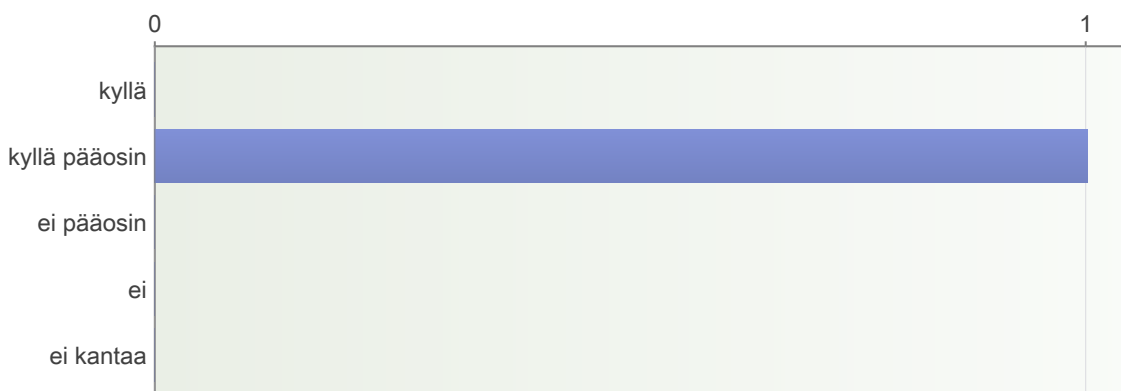
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säädökset ovat tarkoituksen mukaiset, jos asiakas on itse kykenevä valitsemaan tarvitsemansa palvelun. Lisäksi potentiaalisista palvelun tarjoajista tulee olla riittävästi tietoa, jotta asiakas voi arvioida niiden soveltuvuutta. Keskeistä on myös, että näiden palvelun tarjoajien palvelun laatua seurataan aktiivisesti ja tämä laatu palaute on asiakkaiden saatavilla.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

31. Vapaamuotoiset huomiot.

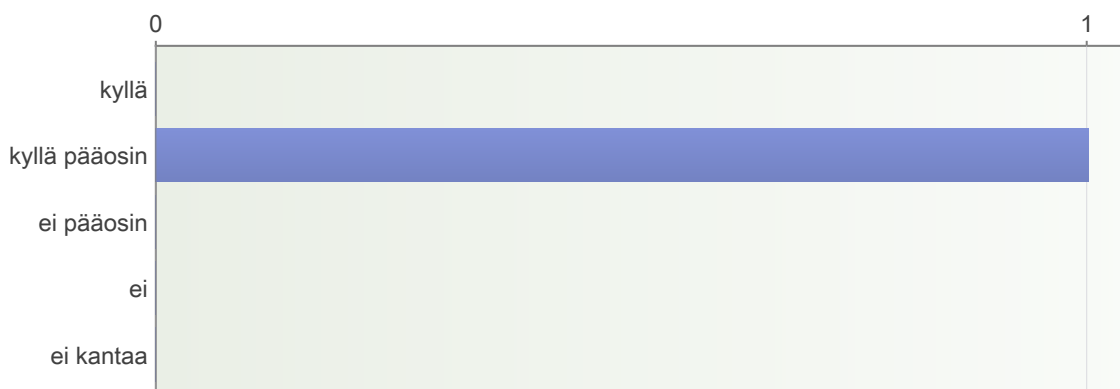
Vastaajien määrä: 1

- Jotta järjestämisvastuu toteutuu tarkoittaa se sitä, että palveluja tarjoajia yrityksiä tulee olla mahdollisimman paljon. Tällöin varsinkin pienillä erikoistuneilla yrityksillä voi olla suuri merkitys siinä, että palvelutarjonta on riittävä. Linjauksella asiakassetelien myöntämisestä ohjataan merkittävästi sitä, minkälaisia yrityksiä ja palveluja markkinoille tulee. Tästä syystä näiden linjausten tulee olla läpinäkyviä, julkisia ja ne tulee tehdä siten, että palveluihin investoivat yritykset voivat nähdä se aikajakson milloin ko. palveluja kannattaa tarjota. Huomattava riski yrityksille on olemassa myös siinä, että maakunnat tekevät hyvin erilaisia linjauksia sen suhteen mitä palveluja asiakassetelillä voidaan hankkia.

Koska luonnoksen mukaisesti maakunnalla on mahdollisuus päättää palveluista, joissa palveluseteliä käytetään, on joidenkin asiakaskohderyhmien osalta huomioitava setelien joustava ja tarkoituksenmukainen käyttö. Esimerkiksi sosiaalisesti ja/tai terveystyön vajaakuntoisten asiakkaiden osalta palvelusetelin tarkoituksenmukainen hyödyntäminen on asiakkaan työllistymismahdollisuuksien näkökulmasta tärkeää, tulee mahdollistaa setelin käyttämiseen liittyvä ratkaisuvälillä riittävän lähelle asiakasrajapintaa myös niissä tilanteissa, joissa palveluntuottaja siirtää asiakkaan palvelun toiselle palveluntuottajalle.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

33. Vapaamuotoiset huomiot.

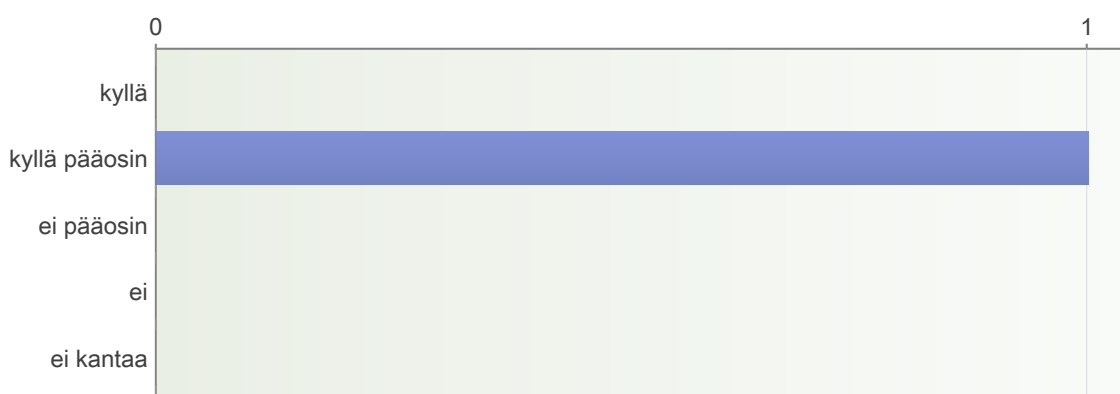
Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien tulee tavalla tai toisella pystyä varmistamaan se, että palveluja on riittävästi ja markkinoilla on avoin kilpailutilanne ja palvelujen laatu, sekä laaja-alainen tavoitettavuus varmistetaan.

Maakuntien roolia tulee kuitenkin vielä täsmentää palvelutuotannon ratkaisuvallan, joka liittyy erityisryhmiin. Erityisesti on huomioitava siirtymäkauden asiakaspalvelun toimivuus.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Varsinkin kun on kyse vanhus- ja vammaispalveluista on otettava huomioon se, että palveluketjut ovat usein pitkiä ja tästä syystä henkilökohtaisen budjetin käyttöön siirtyminen ei saa romuttaa mahdollisesti jo nyt käytössä olevaa toimivaa palvelumallia jonkin yksilön kohdalla. Tästä syystä uuteen toimintamalliin siirtymä on suunniteltava erityisellä huolella.

Lisäksi on huomioitava myös muut asiakasryhmät, joiden palvelutarpeidensa arviointikyky ei ole riittävä henkilökohtaisen budjetin käyttöön.

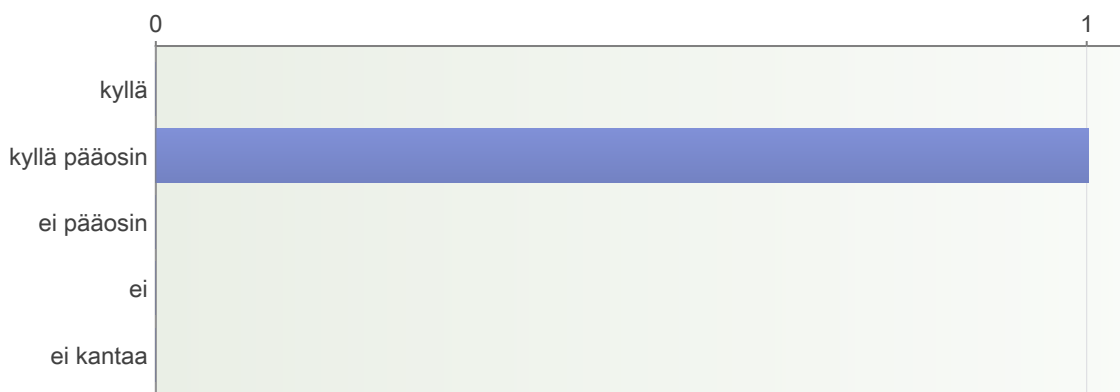
Alalla toimivien yritysten ja yhdistysten näkökulmasta on keskeistä se miten suuri osa maakunnan sote-budjetista voidaan allokoida tähän kategoriaan.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti).

Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

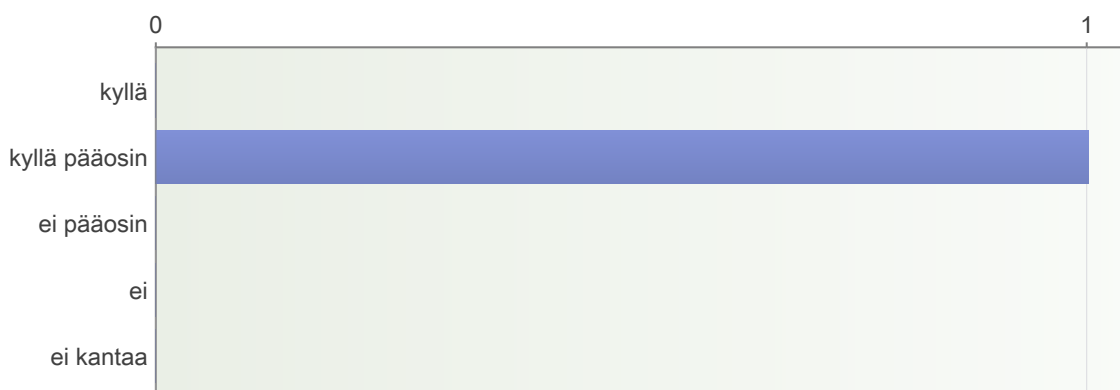
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kuten aiemmissa vastauksissa on huomioitu, riittävä oman palvelutarpeen arviointikyky tai motivaatio ei koske vain potilaslain ja sosiaalihuollon asiakaslain piirissä olevia. Täten matalamman tason tuetun päätöksenteon huomioimisen laajentaminen voisi joidenkin muidenkin asiakasryhmien osalta olla tarkoituksenmukaista.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

39. Vapaamuotoiset huomiot.

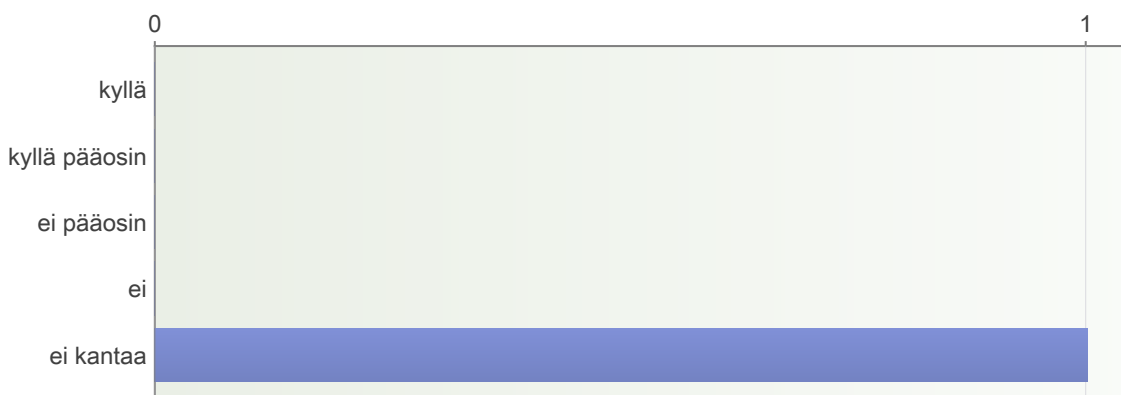
Vastaajien määrä: 1

- Keskeistä hyväksymismenettelyssä on se, että palvelujen tuottajien laatukriteeristö tulee olla läpinäkyvä ja sellainen, että se takaa osaltaan laadukkaat palvelut.

Myös laadun mittaamiseen tarkoitetun välineistön pitää olla valtakunnallisesti yhdenmukaisia, riittävän helppokäyttöisiä ja läpinäkyviä.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

41. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

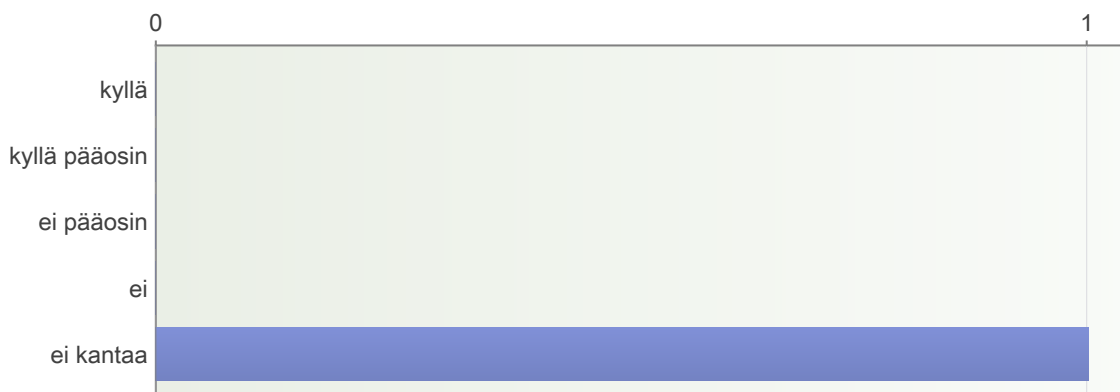
- Keskeistä on pitää kiinni siitä, että kaikilla palvelujen tuottajilla on velvollisuus palvelutoimintaa koskevien tietojen antamiseen. Tämä koskee niin tietoja yrityksestä, palvelujen kustannuksista ja on pidettävä kiinni siitä, että asiakastiedot siirtyvät organisaatioiden välillä.

Koska riittävä ja laadukas palvelutuotanto voidaan taata vain laajan toimijoiden verkoston kautta, on maakunnalle voitava taata lakiesitystä laajempi valta ohjaus- ja valvontavalta.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

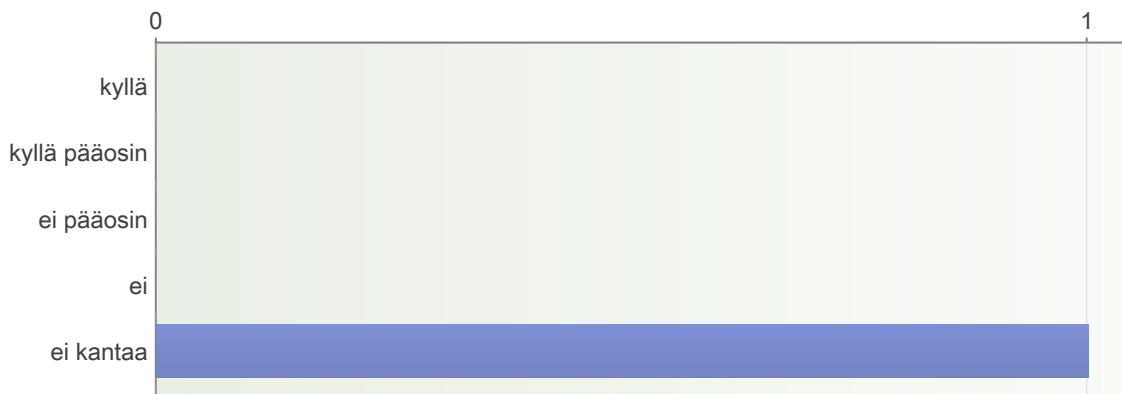

45. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

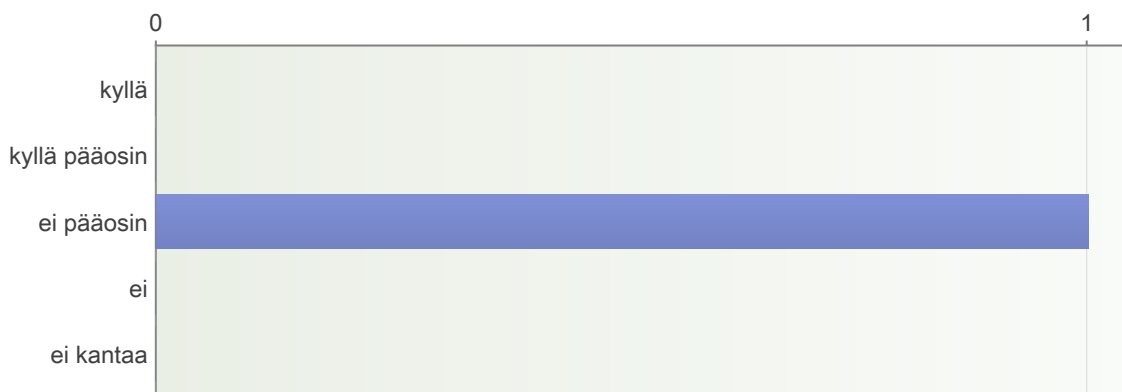

47. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

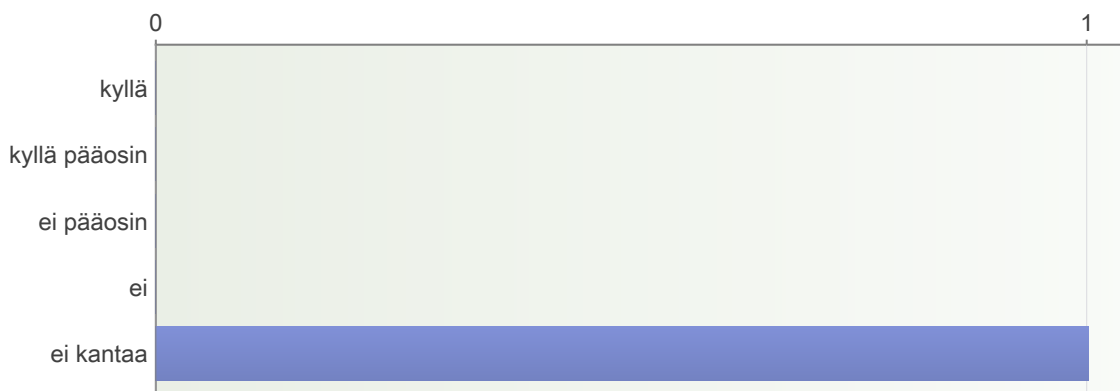
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Resurssit maakunnissa on hyvin erilaiset uudistuksen läpiviemiseksi. Pienet maakunnat ovat tässä pidemmällä kuin suuret maakunnat. Ilman sitä, että suurille maakunnille annetaan lisäresursseja uudistuksen läpivientiin, on epävarmaan saadaanko kaikki tarpeellinen tehtyä aikataulussa.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

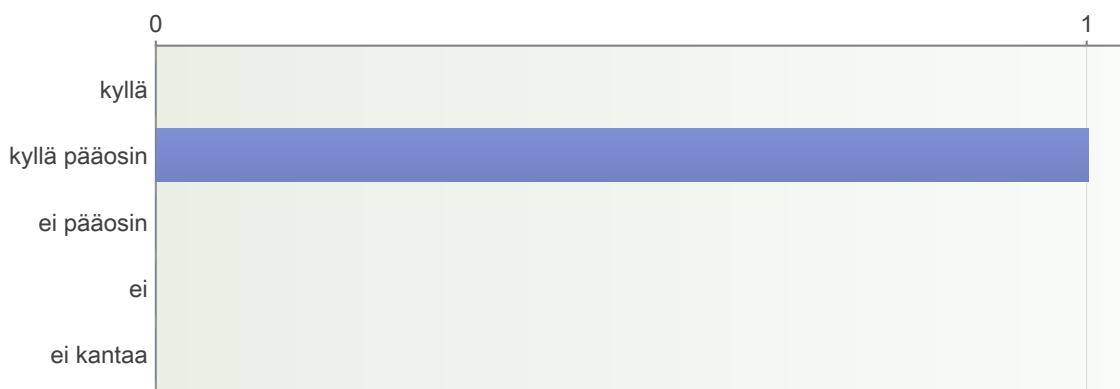

51. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

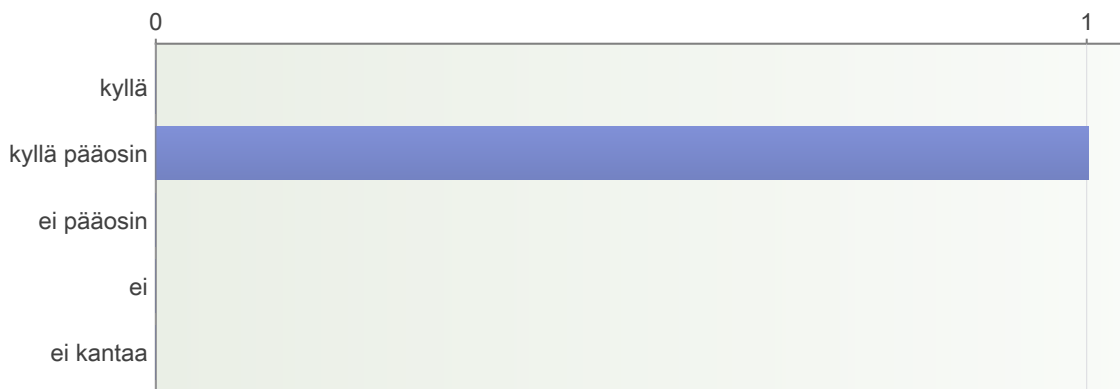
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jotta sosiaali- ja terveydenhuoltoon syntyy aitoa uutta markkinavetoista palvelutarjontaa, tulee maakuntien avoimesti ja läpinäkyvästi kertoa omista linjauksistaan liittyen esimerkiksi asiakassetelin käyttöön. Lisäksi näiden linjausten tulee olla riittävän pitkän aikavälin linjauksia, jotta yritysten investoinnit voivat olla kannattavia.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

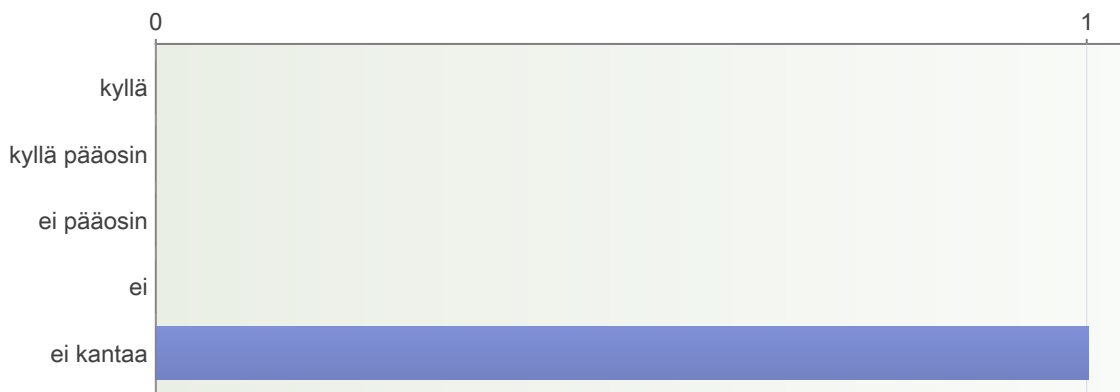
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Ihmisen kyky valita itse palveluntuottaja on suuresti riippuvainen hänen omasta kyvystään hallinta omaa elämäänsä. Uudistuksessa on se vaara, että syrjäytyneet ja eniten palveluja tarvitsevat henkilöt eivät kykene tekemään valintoja vaikka heille olisi tehty selkeä palvelusuunnitelma. Uudistuksessa tulee vielä erityisesti huomioida yhteiskunnan vähäosaiset.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

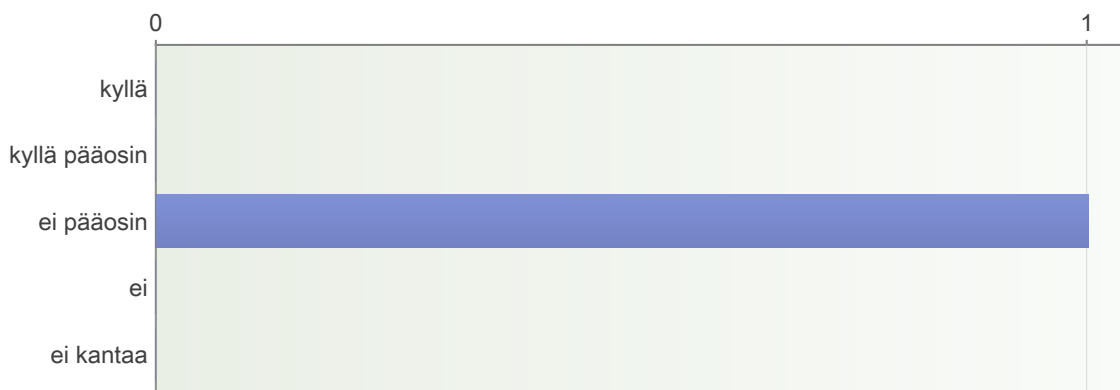

59. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja Varsinais-Suomen TE-toimiston toiminta loppuu vuoden 2019 alussa ja suuri osa sen tehtävistä siirtyy perustettavaan maakuntavirastoon.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa esitetyn sosiaali- ja terveystalouden valinnanvapausmallin toteutuminen on mahdollista, jos valmisteluun varataan riittävästi aikaa ja resursseja. Varsinkin suuret maakunnat tarvitsevat lisäresursseja.

Toiminnallisten päällekkäisyyksien purkamiset, ICT-kehittämistyö, yhtiöittämiset jne. tulevat ainakin alkuvaiheessa lisäämään merkittävästi kustannuksia. Kustannuksia syntyy myös siitä syystä, että todennäköisesti ainakin osa itsemaksavista yksityissektorin asiakaista siirtyy uudistuksen jälkeen julkisesti rahoitettujen valinnanvapauspalvelujen piiriin. Odotettavaa lisäksi on, että tulevan sote-järjestelmän hallinnolliset kustannukset kasvavat nykyisiin hallinnollisiin kustannuksiin verrattuna. Uudistuksen taloudelliset riskit ovatkin suuret mm. siitä syystä, että toimeenpanoaikataulu on erittäin kireä.

Maakunnan kunnilla ja kuntayhtymillä ei ole tällä hetkellä käytettävissä valinnanvapausmallin edellyttämiä tietojärjestelmiä. Koordinointivastuu valinnanvapauden edellyttämien ICT-järjestelmien käyttöönotossa tulee olla kansallista vaikka ICT-järjestelmien tuotanto olisikin hajautettua.

Ennaltaehkäisevien palvelujen osalta palvelujen rakenteellinen hajaannus ilmenee ehkä selkeimmin lasten ja nuorten palveluissa. Lakiluonnosten mukaan valinnanvapauden ulkopuolelle jäävät opiskelija- ja kouluterveydenhuolto.

Myös työterveyshuollon jääminen ulkopuolelle on asia, joka pitää huomioida työssä olevien palvelujen näkökulmasta.

Jotta suurimmat karikot voidaan välttää sote- ja maakuntauudistuksessa tulisi lainsäädännön voimaantuloa porrastaa siten, että uudistuksessa on riittävät siirtymäajat.

Tämä lausunto on laadittu Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja TE-toimiston yhteistyössä.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.